

Linda Wilgus

Dochter van de zee

Vertaald uit het Engels door
Monique Eggermont en Frouke van Es

A.W. Bruna Uitgevers

1

Haar aankomst in het dorp wordt omgeven door gefluister. Het begint al op het moment dat ze de twee treden van de koets afdaalt en voet zet op de onverharde weg. Voor een van de cottages met rieten daken, gebouwd tegen de flank van de klif, staan twee vrouwen met zwarte, gebreide omslagdoeken strak om hun schouders getrokken. Het is niet dat de vrouwen staan te wijzen, maar hun blikken zeggen genoeg. Door de harde wind kan Isabel hen niet verstaan, maar het is duidelijk dat ze over haar praten. Achter het raam van het naburige huisje beweegt een vuil uitzierend gordijn zachtjes in de bries.

Haar fluwelen mantel is niet bepaald opgewassen tegen de wind die hier vaak waait, maar de rilling die over haar rug loopt wordt niet alleen veroorzaakt door de kou. *Ze weten het*, schiet het door haar heen. Misschien is de gedachte niet nieuw, maar had die slechts bedolven gelegen onder alles wat haar vandaag bezighield: het mooie, ruige landschap, de beroerde vering van de koets en de afkeurende blik van de magere koetsier toen ze een tussenstop maakten in Helston om de paarden te wisselen. Ze had vrijwel niets gedronken tijdens de rit, maar op een gegeven moment kon ze het niet meer ophouden. De koetsier zei dat ze er te lang over deed en dat hij nog brieven te bezorgen had.

De koets met daarin de koetsier, de postkoetsbewaker en zichzelf slingerde langs de steile weg langs de klif omhoog,

tot de weg steeds smaller werd en ze kon voelen dat ze door het hart van het dorp reden. De hoge muren aan weerszijden van de weg waren volledig bedekt met klimop en leken de koets in te sluiten. Plotseling diende zich een opening aan in de muur en ving ze een glimp op van de rivier, het donkere diamantachtige water en de boten die op de deining heen en weer wiegden. Honderden bloemen bloeiden langs de muur.

De rivier is niet echt een rivier. Het is meer een zeetong van de Atlantische Oceaan die zich in het binnenland boort, aan beide zijden afgezoomd door bergen zeewier op de oevers. Sinds Truro zijn hier geen andere passagiers meer geweest. Ze heeft het absolute einde van de wereld bereikt.

De koetsier gaat snel te werk. Hij maakt de bagageriemen los en tilt haar koffer van de koets. Zuchtend en steunend zet hij de koffer naast haar op de weg, terwijl de bewaker de kist met brieven naar de herberg brengt. THE SHIPWRIGHTS ARMS, staat er op het uithangbord bij de deur. De vrouwen staan nog steeds te fluisteren. Een derde vrouw, iets jonger dan de anderen, komt naar hen toe gelopen. Ze draagt een mand op haar rug, vastgebonden met een leren riem om haar hoed, en in haar armen heeft ze een kind, gewikkeld in een doek. De vrouw groet de andere twee en dan kijkt ook zij naar Isabel. Zelfs het kind, zo diep weggestopt in de plooien van de gebreide doek dat Isabel alleen de ogen en de neus ziet, lijkt haar, haar koffer en de koets te bestuderen. *Ze weten het*, denkt ze opnieuw. *Ze hebben het al gehoord.*

Ze sluit haar ogen en haalt diep adem. Het lint van haar muts probeert zich uit alle macht te ontwarren in de wind en fladdert in haar gezicht. Ze voelt het gewicht van de blikken van de vrouwen op haar armen, alsof ze zich onder

haar jurk lijken te wurmen, onder haar hemd en haar korset. De muren van de herberg waren ooit wit. Het gebouw staat scheef en lijkt maar één ingang te hebben, aan de zijkant. Links van de herberg is een vlak, rotsachtig terrein. Daarachter kan ze de rivier zien. De aanblik is elke keer weer een schok, als een klap in het gezicht. De zee is vlakbij. De weg deed haar dan misschien twifelen aan haar redenen om hier te komen, maar de rivier stelt haar gerust in koele, glinsterende schakeringen: *dit is waarom je hierheen bent gekomen*. Haar angst ebt weg en er komt kalmte voor in de plaats. De zee heeft dat effect op haar. Dat is altijd al zo geweest. Het verlies van George heeft daar niets aan veranderd.

Ze stelt zich aan, dat weet ze zelf ook wel. Deze vrouwen – wat zouden ze zijn, vissersvrouwen? – kunnen onmogelijk weten waarom ze uit Londen is vertrokken. Ze kunnen de geruchten niet gehoord hebben, en die zullen ze nooit horen ook. Dat heeft ze allemaal achter zich gelaten. Ze staren alleen omdat ze een vreemdeling is. Dat is de enige reden.

De koetsier tikt tegen zijn pet bij wijze van afscheid en klimt op de bok. De bewaker gaat zitten op zijn plek achter in de koets. Het klakken van een tong, een slag van de riemen, en de koets keert zich zonder enige moeite om in de smalle straat. Isabel kijkt toe hoe de koets de heuvel afrijdt. Ze voelt zich vreemd alleen. Ze wacht tot het geluid van de hoeven op de weg niet meer te horen is en keert dan terug naar de herberg.

Op weg naar de ingang voelt ze de ogen van de vrouwen in haar rug. De donkerblauwe verf van de deur bladdert af. Voordat ze naar binnen kan gaan, opent de deur zich en een kalende man komt naar buiten. Hij moet zich bukken in de deuropening. Wanneer hij zich opricht, blijkt hij zelfs

langer dan Isabel had verwacht. Hij is zo mager als een lat en hij neemt haar met zijn saliegroene ogen op met dezelfde nieuwsgierigheid als in de blikken van de starende vrouwen.

‘U hebt het zichzelf niet gemakkelijk gemaakt met die koffer, nietwaar?’ zegt de man. De vingers van zijn linkerhand spelen met zijn schort, een ruw geweven exemplaar in een verrassende perzikroze kleur. Isabel moet goed luisteren om de man te verstaan; zijn intonatie is vreemd en sommige klinkers klinken anders.

‘Pardon?’

‘Bent u de dame die in het oude sardineschuurtje komt wonen?’

Nu is het haar beurt om te staren. ‘Ik ga in Trevernan Cottage wonen. Niet... niet in een schuurtje.’

De man lacht. ‘Dat is de cottage die bij het schuurtje hoort. Wij noemen dat het oude sardineschuurtje. Maar moet je mij nou horen... Waar zijn mijn manieren?’ Hij licht zijn muts van zijn hoofd en zegt met een buiging, ‘Laat me mezelf even voorstellen. Tom Holder, eigenaar van de Shipwrights Arms hier.’

Isabel knikt. ‘Mevrouw Isabel Henley.’

Hij kijkt om zich heen, alsof hij verwacht dat George ineens achter een van de muurtjes rondom de huizen opduikt. ‘Natuurlijk. U bent getrouwd. “Geboren Farnworth” stond op de papieren, zei mevrouw Dowling. We hebben bericht ontvangen van uw komst. Sinds mevrouw Dowling weet dat u het huisje gaat huren, heeft ze het nergens anders meer over.’

Isabel kijkt even naar haar koffer. Ze had hem niet moeten meenemen. Hij is onhandig groot en veel te zwaar, en ondanks het formaat kon ze er slechts een fractie in kwijt van alles wat ze had willen meenemen. Haar adem stukt in

haar keel. Ook slikken is moeilijk. Dit gebeurt haar niet vaak, niet meer. ‘Niet getrouwd,’ zegt ze. ‘Weduwe.’

‘Het spijt me dat te horen.’

‘Het geeft niet. We zijn met velen, tegenwoordig.’ Haar lach klinkt even licht als leeg. Ze verafscht het medelijden dat ze even in Tom Holders ogen ziet en de scherpe blikken van de vissersvrouwen in haar rug.

‘Let maar niet op hen,’ zegt Tom Holder. ‘Ze houden van roddelen.’

‘Het komt zeker doordat ik hier een vreemde ben, niet-waar?’ zegt ze.

Hij schudt zijn hoofd. ‘Het komt juist doordat u dat niet bent.’ Met een blik op de reiskoffer vraagt hij zacht: ‘Is dit alles wat u hebt meegenomen?’ Hun blikken ontmoeten elkaar, en het begrip in de ogen van de man voelt als het getij dat in haar binnenste aanzwelt. Ze vreest dat nog zo’n blik haar zal doen overstromen. Ze blijft maar slikken. ‘Mijn man had wat schulden. Het prijzengeld waar hij recht op had... is nooit uitgekeerd, na zijn dood. Een eervolle vermelding levert helaas niets op.’

‘Was uw man een zeeman?’ vraagt Tom Holder.

‘Hij was adelborst aan boord van de HMS Neptune.’ Haar keel zit zo dicht dat de woorden er piepend uitkomen. Tom Holder lijkt moeite te hebben haar te verstaan boven het geluid van de wind uit. Hij leunt naar haar toe en ze ruikt zijn zure adem. Haar hand gaat naar haar borst, waar George’ Trafalgar-medaille onder het fluweel van haar mantel aan een zwart lint rond haar hals hangt. Het lint begint al te rafelen aan de randen. Ze zal moeten sparen om het te kunnen vervangen. Ze heeft nog nooit ergens voor hoeven sparen.

Ze schuift haar hand tussen de knopen van haar mantel. Het zilver van de medaille voelt stevig en koel aan. Juist die

onveranderlijkheid stelt haar gerust. Daar zal tenminste nooit iets aan veranderen. George' medaille zal ze altijd hebben. En mocht het zilver dof worden, dan zal ze het op-poetsen, zoals de meiden dat vroeger deden.

Tom Holder werpt een blik op de vrouwen bij het huis en zegt: 'Sinds het bekend werd dat u terugkomt, hebben ze het nergens anders meer over. Het begon al toen bekend werd dat het oude sardineschuurtje, ik bedoel, Trevernan Cottage, aan ene Isabel Farnworth was verhuurd. Maar nu u er eenmaal bent, zal dat geklets snel verstommen.'

Een van de vrouwen heeft een bezem gepakt, maar veegt er niet mee. Haar donkere ogen rusten op Isabel terwijl ze iets tegen haar vriendin zegt.

'Die koffer is veel te zwaar om het hele stuk mee te lopen,' zegt Tom Holder, en hij knikt naar haar reiskoffer. 'Trevernan ligt ongeveer een mijl buiten het dorp, langs het kustpad. Ik stuur mijn zoon, Richard, wel met u mee. Hij kan uw koffer dragen en zal u de weg wijzen. Ik laat mevrouw Dowling meteen weten dat u er bent; zij wil u vast graag begroeten.'

'Ik wil u niet tot last zijn,' zegt Isabel. 'Ik wist niet... ik dacht dat het huisje hier in het dorp was. Ik zou erg geholpen zijn met de hulp van uw zoon.'

'Het is geen moeite, mevrouw Henley. Mijn zoon is twaalf en zo sterk als wat.'

Ze is opgelucht dat ze de vrouwen met de omslagdoeken achter zich kan laten als ze Richard volgt langs het uiteinde van de baai, waar het kustpad zich van de weg afscheidt. Het pad lijkt wel een tunnel, zoals ze van alle kanten door bladeren omringd worden. Ook boven hun hoofden raken de takken elkaar in het midden van het pad. Het doet Isabel denken aan het gewelf van een kerk. Het ruikt er naar lente, zoet en bosachtig. Het pad ligt te hoog om het zeewier te

kunnen ruiken, maar ze hoort het water wel. Wanneer ze met haar tong langs haar lippen gaat, proeft ze het zout.

Tom Holders zoon, die eerder zestien lijkt dan twaalf, zegt geen woord terwijl hij haar koffer naar Trevernan Cottage draagt. Het zweet loopt over zijn voorhoofd. Na een poos zet hij de koffer neer om zijn jas uit te trekken, die Isabel aanbiedt voor hem te dragen.

Na een korte klim wordt het pad smaller en daalt weer, tot ze uitkomen bij het water. Het lijkt alsof de rivier al het zeewier uit de zee hier verzameld heeft. Het water kabbelt tegen de rotsen. Ze wil doorlopen tot het punt waar de kust uit het zicht verdwijnt en de rivier overgaat in de zee. Ze wil zien of de golfjes op het kiezelstrand daar hoger zijn. Het verlangen is zo plots en zo sterk dat ze naar adem hapt en haar adem inhoudt. Ze wil de oceaan niet alleen zién, ze wil hem voelen, zoals ze vroeger snakte naar George' armen om haar heen. Zoals ze dat soms nog steeds doet.

Ze dwingt zichzelf haar blik van het water los te rukken. Er is niemand in de buurt behalve zichzelf en Richard, de zoon van de herbergier. De groene tunnel lijkt zich om haar heen te sluiten. Toen ze zich het huisje voorstelde, ver weg, in het zuidelijkste puntje van Cornwall, had ze wel verwacht dat het afgelegen zou liggen. Maar zo stil, zo eenzaam, dat had ze niet voorzien.

Na een kwartier komt het zandpad uit op een breder grindpad dat links naar een laag, stenen huisje leidt en rechts omlaag naar het water. Het geruis van de rivier stelt haar gerust, en haar bezorgdheid dat ze het huisje ongezien heeft geaccepteerd, ebt weg. Ze moet zichzelf tegenhouden om niet meteen naar de rivier te gaan en het water in te lopen. In Norfolk had ze ook zo'n band met het water gevoeld, en zelfs in de stad kwam dat gevoel soms terug als ze dicht bij de Theems was. Maar het verlangen naar de zee

dat ze hier voelt, heeft ze nog nooit eerder zo sterk ervaren.

‘Hier is het huisje,’ zegt Richard. Hij wijst, al is dat totaal overbodig. Het gebaar haalt haar uit haar gedachten.

Ze wendt zich af van de rivier. Naast het huis, niet ver van de deur, groeit een jonge eik. Het dak van leisteen is een tint donkerder dan de muren, die zijn gemaakt van uitgehouwen ruwe stenen met grillige vormen. Links van het huisje staat een lager gebouwtje met een rieten dak. Tussen de voegen groeit mos.

‘Dat daar is het oude sardineschuurtje,’ zegt Richard. ‘Sinds ouwe Nance dood is, is het niet meer gebruikt.’

Het grindpad leidt rechtstreeks naar de lage voordeur. ‘Het kustpad wordt gebruikt door de douaniers,’ zegt Richard. ‘Ze komen hier langs op hun patrouille, op zoek naar smokkelaars.’

‘Zijn hier veel smokkelaars?’ vraagt ze.

Richard zegt niets. Er klinkt een schrapend geluid wanneer hij de deur openduwet over de stenen drempel. De deur komt uit op een kleine, grijze keuken. Op een houten tafel, twee stoelen met een rugleuning van spijlen en de lage houten balken aan het plafond na, is alles van steen: de geplaveide vloer, het aanrecht, de gootsteen en de schouw. Alleen boven het vuur hangt een zwartgeblakerd metalen rooster om op te koken. Er is geen fornuis, zoals in de keukens in Greenwich. Het lijkt wel een grot, denkt ze. Net zo koud en donker.

Ze stapt over de hoge drempel heen het vertrek in. Het enige raam is klein en ligt diep verzonken in de dikke muur. Het glas is troebel en hult de kamer in een vaal, grijsig paars licht, als bij het vallen van de avond. Richard zet haar koffer neer en ze geeft hem een shilling. Aan de onverbloemde blijdschap op zijn gezicht te zien is dat een royaal bedrag. Ze berispt zichzelf in stilte: ze moet nu echt zuiniger gaan

leven. Ze kan zich nu geen enkele verspilling meer permitteren.

‘Mevrouw Dowling komt zo,’ zegt Richard. Hij klinkt alsof hij liever zou gaan, maar het vervelend vindt om haar alleen te laten. ‘Redt u zich tot die tijd, mevrouw Henley?’

Zijn vader heeft hem vast verteld over haar situatie. Ze is geen kind meer. Wel arm, dat klopt, en daar zal ze nog aan moeten wennen, maar hulpeloos is ze niet. Niet volledig, in elk geval.

‘Dank je,’ zegt ze. ‘Ik red me wel. Bedank alsjeblijft je vader voor al zijn hulp.’

De jongen knikt en maakt zich uit de voeten. Het lijkt alsof de keuken een zucht slaakt nu ze alleen is. Het ruikt er muf en vochtig. Isabel probeert het raam te openen, maar het zit muurvast. Ze zet de deur weer open, gaat op haar koffer zitten en legt haar gezicht in haar handen. Ze weet dat ze zou moeten opstaan, dat ze de rest van het huis moet bekijken, haar spullen uitpakken, leren hoe alles werkt: simpele dingen, zoals hoe je een vuur maakt, hoe je eten kookt. Maar ze is zo moe van de reis dat ze het niet kan opbrengen. Ze voelt zich alsof ze droomt, alsof de afgelopen maanden niet echt zijn gebeurd. Alsof George elk moment de keuken in zou kunnen lopen, met open armen, en het geluid van de rivier de tussenliggende jaren zou kunnen uitwissen.

Als ze het geluid van voetstappen op het grind hoort, kijkt ze op. Mevrouw Dowling maakt een wat stijve buiging. ‘Ik heb bericht ontvangen van meneer Holder. Het is een eer om u te ontmoeten, mevrouw Henley.’

‘Aangenaam,’ zegt ze, al voelt niets op dit moment aangenaam.

‘Ik zal u het huisje laten zien,’ zegt mevrouw Dowling. Anders dan de vrouwen uit het dorp draagt ze geen zwarte

omslagdoek, maar een blauwe met een sierlijk, gebreed kantmotief. De wol oogt zacht door het vele dragen. Grijs krullen ontsnappen uit de vele haarspelden die haar kapsel bijeen moeten houden. Mevrouw Dowling heeft het zelf ook in de gaten en veegt steeds opnieuw de krullen uit haar gezicht. De wind maakt het er niet makkelijker op, denkt Isabel.

Mevrouw Dowling kijkt haar aandachtig aan. Isabel krijgt het gevoel dat ze wordt gekeurd. Vraagt ze zich nu af, zoals mensen dat vroeger ook altijd deden, hoe het mogelijk is dat zij de dochter is van admiraal en mevrouw Farnworth van Woodbury House. Dat iemand met vaal, zandkleurig haar en ogen zo grijs als de Atlantische Oceaan in de winter, en 's zomers zóveel sproeten op haar armen en benen dat die samen bijna een oranje gloed geven aan haar huid, eerder op een kind van de zee lijkt dan van de bleke, donkerharige mevrouw Farnworth.

Isabel lijkt in niets op haar moeder, met haar grote mond, grote neus en relatief kleine ogen. Toch is haar gezicht in balans, waardoor ze meestal toch als aantrekkelijk wordt beschouwd, al zal niemand beweren dat ze zelfs maar in de buurt komt van de schoonheid van Alice Farnworth.

Natuurlijk kan mevrouw Dowling dit alles onmogelijk weten. Ze kende haar vader niet, en haar moeder hooguit van een enkele ontmoeting, negentien jaar geleden. Isabel heeft geen reden om aan te nemen dat ze mensen kent in Londen of in het nabijgelegen Greenwich. Ze mag haar bekijken zoals ze wil, maar ze kent de geruchten niet en heeft geen reden om haar te veroordelen. Net als de vrouwen in het dorp kan ze onmogelijk weten waarom Isabel werkelijk naar Cornwall is gekomen, behalve dan haar klaarblijkelijke armoede.

Beneden zijn er maar twee kamers: de kleine keuken en

daarnaast een iets grotere zitkamer met nog een stenen open haard, deze keer met een schouw van hetzelfde materiaal als de muur. Ook hier staan twee stoelen met een rugleuning van spijlen. Aan weerszijden van de haard ligt een stapel houtblokken. De deuropeningen zijn zo laag dat zelfs Isabel moet bukken. Vanuit de zitkamer leidt een smalle, open trap naar boven, naar een klein slaapkamertje onder de balken van het schuine dak. ‘Het is een echte trap,’ merkt mevrouw Dowling op, alsof het iets bijzonders is. ‘In dit soort huisjes zie je dat bijna nooit. Vaak is er alleen een ladder, weet u, als er al een bovenverdieping is. Beddengoed vindt u in de kist. De latrine vindt u achter het huis. Slechts een paar stappen door de tuin,’ zegt mevrouw Dowling. Isabel verwacht spinrag, stof en vuil, want mevrouw Dowling zegt dat er drie jaar niemand in het huisje gewoond heeft, maar de ruwe stenen oppervlakken zijn smetteloos. Ze probeert zich voor te stellen hoe het is om ’s nachts naar buiten te moeten om de latrine te gebruiken. Ze wil vragen of er een po aanwezig is of dat ze er zelf een zal moeten aanschaffen, maar het voelt te intiem om ernaar te informeren. In plaats daarvan vraagt ze of ze de tuin mag zien. Mevrouw Dowling duikt onder de balken door, daalt de trap af en verdwijnt door de achterdeur. Buiten staat een klein schuurtje dat de latrine blijkt te zijn. Er ligt een grasveldje, omzoomd door struiken, met een paadje dat ertussendoor loopt.

‘Waar leidt dat heen?’ vraagt ze.

‘Ik zal het u laten zien.’

Mevrouw Dowling gaat haar voor over het pad. Het ligt in de schaduw en is overwoekerd, maar aan het zonovergoten eind betreden ze een plek die niets wegheeft van het sobere, donkere huisje. Het lijkt wel een klein paradijs. Een grasveldje loopt tot aan een lage muur van grijze, met mos

begroeide en slordig op elkaar gestapelde stenen. Over de muur slingert klimop, ertussen bloeien witte en roze bloemen. Bijen zoemen tussen de planten. Op de grond vormen platte stenen een klein terras, met daarbovenop een witte houten bank en een eveneens witgeschilderde, vierkante tafel. De verf is door de zon uitgedroogd en bladdert hier en daar af. Toch is het juist dat bankje, en het simpele feit dat iemand de moeite heeft genomen het te schilderen, dat haar onverwacht treft. Ze wendt zich af van mevrouw Dowling, bang dat zij de opwellende tranen in haar ogen ziet.

Het terras kijkt uit over de rivier, die in het zonlicht een poederachtige tint blauw heeft aangenomen. Een dikke appelboom spreidt zijn takken boven het bankje. Op warme dagen zal ze 's middags in de schaduw kunnen zitten. De wind strijkt over het water en vormt witte schuimkoppen, als slagroom op een pudding, en de boten die voor anker liggen deinen zachtjes heen en weer.

In de verte ligt de landtong aan de overkant in een groene nevel. Opnieuw voelt ze plotseling een hevig verlangen om het water over te steken en het land aan de overkant te zien, de open zee te vinden, erin te zwemmen. Het gevoel overvalt haar en ze is blij dat ze haar gezicht van mevrouw Dowling afgewend heeft.

Links van het stukje gras, half verborgen achter een overwoekerde struik, staat een stenen put.

‘Hier is de put,’ zegt mevrouw Dowling, terwijl ze haar blik volgt. ‘Die is diep genoeg, zodat het water niet zilt smaakt. Misschien wilt u deze meidoorn een beetje snoeien.’ Na een korte stilte voegt ze ietwat aarzelend toe: ‘Ik hoop dat het u bevalt.’

Isabel kijkt naar de boten. Ze zijn zwart, groen of wit geverfd. Sommige hebben witte zeilen, andere rode. Meeuwen cirkelen boven de schepen en krijsen. Het zijn vast

vissersboten, denkt ze. Twee van de boten voeren een zwarte vlag met een wit kruis. Ze haalt diep adem en proeft de zee in de zilte lucht: zout, water, vis en zeewier. ‘Het is perfect,’ zegt ze.

Mevrouw Dowling zegt dat ze blij is dat te horen. ‘Ik ben ook alleen,’ zegt ze. ‘Mijn Harry is twee jaar geleden gestorven.’

Isabel vindt het een beetje onsmakelijk, de manier waarop mevrouw Dowling ‘mijn Harry’ zegt. Ze kan zich niet voorstellen dat ze ooit ‘mijn George’ zou zeggen, alsof hij haar bezit was. Alsof iemand überhaupt aan een ander kan toebehoren. Mevrouw Dowling is ouder dan haar vader ooit geworden is, realiseert Isabel zich. Denkt ze soms dat ze iets gemeen hebben, alleen omdat ze allebei weduwe zijn?

‘Voelt u er iets voor om een keer bij me langs te komen?’ stelt mevrouw Dowling voor, alsof dat een vanzelfsprekend gevolg is van haar mededeling dat ook zij alleen is. Isabel onderdrukt een zucht. Vroeger zou een bezoek ongepast zijn geweest, gezien het verschil in stand. Maar dat verschil bestaat niet meer. Ze is net zo arm als mevrouw Dowling. Sterker nog: ze is armer dan mevrouw Dowling. Want mevrouw Dowling is de eigenaar van dit huisje en zij moet het huren van haar weduwenpensioen.

Ze hoort zichzelf zeggen dat ze graag eens op bezoek zou komen. Het is niet wat ze had willen zeggen. Niet vanwege het gevoelsmatige verschil in stand, maar omdat ze liever alleen wil zijn. Ze is hier niet gekomen om vrienden te maken. Ze is hier om weg te zijn uit Greenwich, om los te komen van de schaamte, van de roddels. Ook van George. Van haar herinneringen aan hem. Want zolang ze daarmee geconfronteerd wordt, snijden die nog steeds honderden keren per dag door haar ziel.

De Slag bij Trafalgar is inmiddels drie jaar geleden, maar haar verdriet is niet minder geworden. Ook hun huwelijk duurde drie jaar, tot een Franse musketkogel er een eind aan maakte. Ze was zeventien, hij achttien, en hij was altijd op zee. En juist omdat ze wist dat hij deze keer niet meer zou terugkeren, voelde ze zijn afwezigheid in de jaren daarna zo scherp. Ze voelde zich leeg als ze in Greenwich in haar eentje theedronk in de ontbijtkamer. Hetzelfde gold voor elke wandeling in het park zonder hem en voor de zondagochtenden in de kerk, met de lege plek naast haar in de bank. De avonden waren lang, omdat ze wist dat hij niet meer zou thuiskomen van een vergadering bij de Admiraliteit of een bezoek aan een vriend. Dat haar bed koud zou blijven. En dat er geen brieven meer zouden komen. Gedurende hun hele huwelijk van drie jaar waren ze maar vijf weken en één dag bij elkaar. En dat is precies waarom het nog altijd zo'n pijn doet. George werd haar afgenomen nog vóór hun leven echt had kunnen beginnen.

Mevrouw Dowling gaat haar voor over het pad. Terug in de zitkamer zegt ze: 'Ik heb de haard alvast voor u klaargemaakt.' In de haard liggen meerdere houtblokken met daaronder droge takjes. 'Ik was verbaasd toen u me schreef dat ik geen personeel hoefde te regelen. Zelfs geen kok of keukenmeisje. Bent u van plan om alsnog iemand in dienst te nemen, nu u er bent?'

Isabels wangen worden warm. 'Ik ben bang dat mijn huidige situatie me dwingt het zonder hulp te stellen. Ik kan alleen maar hopen dat ik alle huishoudelijke taken snel onder de knie krijg.'

Ze voelt de blik van de oudere vrouw, maar tot haar opluchting zegt mevrouw Dowling alleen: 'Zo koud is het normaal niet in april. Zal ik u laten zien hoe u het vuur aanmaakt?'

Isabel zegt dat ze dat zeer zou waarderen, en mevrouw Dowling pakt het tondeldoosje van de schouw. Ze laat zien hoe je het staal tegen de vuursteen slaat, het verkoold katoen moet aansteken, en daarmee ook het lucifertje.

‘U moet het doosje snel weer sluiten, anders bent u de helft van uw tondel kwijt,’ zegt ze. ‘Hier, probeert u het maar.’

Isabel trekt haar handschoenen uit en neemt het doosje aan. Het lukt haar pas na vijf pogingen om het vuur aan te krijgen. De takjes vatten vlam en de houtblokken beginnen te smeulen. Isabel vormt haar handen tot een kommetje en blaast voorzichtig, precies zoals mevrouw Dowling het voordoet, en ze ziet het vuur oplichten. Ze moet zich inhouden om geen vreugdekreetje te slaken.

‘In de voorraadkast liggen een paar kaarsen, en ook boter, eieren, brood, een kan melk en wat thee,’ zegt mevrouw Dowling. Dan, met een veelbetekenende ondertoon: ‘Thee is hier trouwens voor een heel mooi prijsje te krijgen. Ik zal u er meer over vertellen zodra u zelf inkopen wilt doen. De dichtstbijzijnde winkel is in Manaccan, maar dat weet u waarschijnlijk al, u hebt tenslotte gecorrespondeerd met meneer Griggs.’

Isabel had de naam van meneer Griggs gevonden in een lokale krant die speciaal voor haar was meegebracht. Ze had hem geschreven met de vraag of hij iemand kende die een huisje te huur had in de omgeving, bij voorkeur in het dorp Helford. Als ze dan toch ergens naartoe moest om te verdwijnen, kon het maar beter de plek zijn waar ze ooit was gevonden. Misschien zou ze dan eindelijk meer te weten komen over die ene dag. Meneer Griggs had haar binnen een week teruggeschreven, en nog geen twee weken later stapte ze in de postkoets.

Mevrouw Dowling vervolgt: ‘Er is twee keer per week

markt voor de deur van de Shipwrights Arms, op dinsdag- en zaterdagochtend. Daar kunt u bijna alles krijgen wat u nodig hebt. Brood is te koop bij John Lanyon, de bakker, tenzij u het zelf wilt bakken. Vis is er elke dag, zodra de vangst binnenkomt. En voor vlees kunt u terecht bij Josh Angove, van Elm Farm.'

'Hartelijk dank. Wat ben ik u verschuldigd voor het eten en de kaarsen?'

'Helemaal niets, mevrouw Henley. We zorgen hier goed voor elkaar. Als u ergens hulp bij nodig hebt, weet u me te vinden. U bent altijd welkom.'

'Dank u,' zegt ze nog eens. 'Ik red me wel.'

Mevrouw Dowling steekt een haarspeld vast. Ze staat al op de drempel, maar vertrekt niet. Haar blik dwaalt over Isabels gezicht omhoog, langs haar voorhoofd, en blijft rusten op een punt ergens boven haar hoofd.

'Ik heb u gezien, die dag,' zegt mevrouw Dowling. 'Toen u voor het eerst verscheen. Ik stond voor het raam en keek toe hoe u de weg opliep. U was blootsvoets, en zo klein. Klein voor uw leeftijd, dat was wat we later allemaal zeiden. U droeg alleen een onderhemd, maar het was wel van het fijnste katoen, werd er gezegd. Uw haar was donkerder dan nu.' Ze steekt haar hand uit, bijna met ontzag, en Isabel deinst terug, maar net te laat. Een droge vinger strijkt over haar voorhoofd. 'Waarschijnlijk was uw haar donkerder omdat het nat was. Al kon ik dat niet zien vanwaar ik stond. Ik twijfelde of ik naar u toe moest gaan, maar ik ging ervan uit dat u iemands kind was. U bent daarna waarschijnlijk de tuin van Hardwick binnengelopen.' Even blijft ze stil. 'Misschien was ik wel naar buiten gekomen als ik had geweten hoe doorweekt u was.'

Iets in haar toon voelt vreemd, denkt Isabel. Opeens lijkt het alsof niet het weduwschap hen met elkaar verbindt, maar

iets anders: het idee dat zij mevrouw Dowlings dochter had kunnen zijn, als zij die dag maar naar buiten was gegaan. Een onzinnig idee. Ze kan zich onmogelijk voorstellen dat ze niet het kind is van haar eigen moeder en vader.

Ze herinnert zich niets van vóór dat moment, toen haar moeder haar in haar armen nam zonder zich eraan te storen dat ze koud en doorweekt was, en zij, Isabel, haar gezicht verborg in de zijden stof van haar moeders jurk. Het is alsof het begin van haar leven nooit heeft plaatsgevonden en alsof ze altijd al van hen was geweest.

Isabel schraapt haar keel om haar tong in beweging te krijgen. ‘Waar kwam ik dan vandaan?’ vraagt ze.

‘Wat bedoelt u, mevrouw Henley?’

‘U zei dat u me zag toen ik voor het eerst verscheen.’

‘Uit de zee, natuurlijk. Al gelooft niet iedereen het, hoor, dat u hier door de Sea Bucca bent gebracht.’

‘Sea Bucca?’ Haar stem slaat een zonderlinge toon aan en zingt haast over de woorden heen. Er suist iets in haar oren. Ze weet zeker dat mevrouw Dowling het meent. Ze is bloedserius. Ze moet wel gek zijn. ‘Wat...’

Mevrouw Dowling voelt haar verwarring en legt een hand op haar arm.

‘U sprak geen woord Engels, nietwaar?’

‘Dat kan niet kloppen. Mijn ouders hebben daar nooit iets over gezegd.’

‘U sprak helemaal niet, zegt men. Wat ook niet zo vreemd is, gezien die Bucca.’

Ze zucht, geërgerd. ‘U weet helemaal niet wie de Sea Bucca is, hè? Hij is een soort zeemeerman, ongeveer zo hoog.’ Ze houdt haar hand iets onder haar middel. ‘Met de huid van een paling en haar van zeewier. Althans, dat is hoe sommigen hem omschrijven. Ik stel me hem liever voor met een romantischer uiterlijk.’

Haar glimlach is die van een klein meisje, net als haar lach eerder. Maar dan kijkt ze Isabel strak aan met haar lichtblauwe ogen. ‘Er zijn mensen die zeggen dat u zijn dochter bent.’

‘Mijn moeder zei altijd dat ik waarschijnlijk schipbreuk had geleden,’ zegt Isabel op koele toon. ‘Of dat ik was weggelopen. Of dat iemand niet goed had opgelet.’

Er school altijd een verwijt in die woorden. Alice Farnworth was ervan overtuigd dat zij nooit haar kind uit het oog zou hebben verloren, als God haar er een gegeven had. Ze noemde Isabel vaak een geschenk. Zo vaak, dat Isabel haar tekortkomingen des te scherper voelde.

‘Misschien wilde uw moeder u beschermen tegen de waarheid,’ zegt mevrouw Dowling. ‘Men zegt dat ze niet wist hoe gauw ze Helford moest verlaten zodra ze u gevonden had.’

Een koude rilling glijdt langs haar ruggengraat. Ook hier wordt over haar gesproken, net als in Greenwich, zij het om andere redenen. Men praat al bijna twintig jaar over haar.

Ze deinst achteruit en stapt het huisje weer binnen. Ze wil roepen dat het belachelijk is wat ze zegt, dat niemand zo over haar moeder mag praten. Maar uiteindelijk zegt ze alleen: ‘Neemt u me niet kwalijk, ik moet echt gaan uitpakken.’

‘Natuurlijk. Laat het me weten als u nog iets nodig hebt.’ Mevrouw Dowlings stem klinkt volkomen normaal van toon, alsof ze niet net nog over zeemeerminnen hebben gesproken.

Wanneer Isabel de deur achter haar dichttrekt, ziet ze dat er aan één kant een kier onder zit, terwijl de andere kant zo strak op de drempel aansluit dat hij telkens schuurt. Na een paar minuten opent ze de deur opnieuw. Het grindpad is verlaten. De frisse lucht afkomstig van de zee en de rivier

stroomt naar binnen en verdringt langzaam de muffige geur van het oude huis. Ze is alleen, en het doet haar niets. Nog niet. Misschien komt het doordat alles nog zo nieuw is. Of door de zee. Door het open raam hoort ze het water. Geen gebulder van golven of het geweld van de branding op de rotsen, maar een zacht, onophoudelijk gekabbel. Het heeft iets troostends, denkt ze. Misschien kan ze er zelfs een belofte in horen. Maar waarvan, dat weet ze niet.

In een houten kist op het aanrecht vindt ze een mes en in een van de keukenkastjes een bord. Zittend bij het haardvuur eet ze een snee brood met boter bij wijze van eenvoudige avondmaaltijd. Het brood is grof, maar het heeft een volle smaak, alsof er kruiden met het deeg meegebakken zijn. De warmte van het vuur verspreidt zich langzaam door haar lichaam. Ze heeft het zelf aangestoken. Dat is best een prestatie, nietwaar?

Wanneer ze de helft van het brood op heeft, beseft ze dat ze beter wat zuiniger met de boter had kunnen zijn. Als ze klaar is, zet ze haar bord op het stenen aanrecht. Ze zou het eigenlijk moeten afwassen, maar ze is te moe om water uit de put te halen. In plaats daarvan opent ze haar reiskoffer en haalt haar versleten exemplaar van *Robinson Crusoe* tevoorschijn.

Het boek valt open op de bladzijde waar ze het krantenknipsel bewaart uit *The London Chronicle* van 20 oktober 1789. Haar moeder had de hele krant bewaard, die grotendeels gevuld was met nieuws uit Frankrijk, waar drie maanden eerder de Revolutie was begonnen.

Maar Isabel had er slechts één klein berichtje uitgeknipt:

FALMOUTH, CORNWALL. AAN DE WILDE EN PRACHTIGE KUST VAN CORNWALL IS EIND VORIGE MAAND EEN KIND VAN ONGEVEER VIER JAAR GEVONDEN. Er heeft zich geen familie

gemeld om het kind op te eisen. De plaatselijke bevolking gelooft dat het kind na een schipbreuk uit zee is opgedoken, hoewel er van geen enkele ramp melding is gemaakt. Tenzij zich een verwant meldt, zal het kind worden geadopteerd door admiraal en mevrouw Farnworth van Woodbury House, Norfolk, en als hun dochter worden opgevoed. Inlichtingen kunnen worden gezonden aan de heren Enright en Pickering, advocaten, Mayfair, Londen.

Het gevoel van onbehagen neemt toe en overweldigt haar. Mevrouw Dowlings verhaal over de meerman doet er nog een schepje bovenop, net als het besef dat men zelfs hier over haar praat. Waarom was mevrouw Dowling zo geïnteresseerd in haar verleden? Zou ze iets vermoeden? Onmogelijk, zegt ze tegen zichzelf.

Haar zenuwen protesteren en sidderen onder haar huid. Met het knipsel nog in haar hand loopt ze naar de deur en zet hem wijd open. Het begint al te schemeren. De wind duwt tegen de deur en het jonge boompje ernaast zwiept heen en weer. Aan de voet van het grindpad danst de rivier in het late zonlicht. Het herinnert haar eraan dat de zee dichtbij is, heel dichtbij. Ze ademt diep in en dan proeft ze het: zout, water en het scherpe van nat zeewier. Ze laat de stilte over zich heen komen, een stilte bestaand uit golven en schuim, eb en vloed, een stroming die haar draagt. Tegen de tijd dat ze de deur sluit, voelt ze zich gesterkt. Ze zal van deze plek haar thuis maken. Wat er ook gebeurt.